

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2020-05-27
2020:32SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en erinran.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren var vid tidpunkten för händelsen anställd som rådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB ("SwedSec"). Han har numera aktiv licens via ett annat anslutet företag.

Företaget har anmält att licenshavaren har agerat i strid med företagets regler avseende otillåten bisyssla/illojal verksamhet, handel med aktier utan uppdrag och bristande dokumentation.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en erinran.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

Regelöverträdelserna upptäcktes i samband med att licenshavaren den 4 november 2019 meddelade att han ville säga upp sin anställning och påbörja egen verksamhet genom att som anknuten ombud till ett värdepappersbolag erbjuda investeringsrådgivning och orderförmedling. Han hade en uppsägningstid på tre månader och det beslutades att han skulle ha arbetsuppgifter av administrativ natur under den tiden. Till dess de nya arbetsuppgifterna påbörjades skulle han vara arbetsbefriad. Under den perioden fick företaget kännedom om att han hade agerat i strid mot företagets regler. Företaget och licenshavaren kom då överens om att han skulle avsluta anställningen med omedelbar verkan.

Otillåten bisyssla

Licenshavaren har bildat ett aktiebolag som var aktivt och registrerat 2018, dvs. nästan ett år innan licenshavaren meddelade att han sade upp sin anställning. Licenshavaren har, såvitt företaget kan se, sedan tidpunkten för bolagets registrering varit styrelseledamot och VD i bolaget. Bolaget registrerades för F-skatt och moms den 5 november 2019.

Av företagets regler framgår det att en anställd ska informera om och diskutera lämpligheten av externa uppdrag och att dessa ska godkännas av närmaste chef eller av företagsledningen. Licenshavaren har inte inhämtat erforderligt godkännande för sitt externa uppdrag och företaget har således inte haft möjlighet att ta ställning till lämpligheten av uppdraget. Även om det inte förekommit någon verksamhet i bolaget, i den mening att bolaget har haft intäkter från kunder, rör det sig om en otillåten bisyssla. Enbart det faktum att han innehått styrelse- och VD-uppdrag innebär att det föreligger en bisyssla som licenshavaren hade en skyldighet att anmäla. Exempelvis kan kontakter/förhandlingar med samarbetsparter och bearbetning av potentiella kunder ha skett. Om företaget hade fått vetskap om uppdragen så hade företaget inte lämnat tillstånd och vidtagit åtgärder för att motverka intressekonflikter. Därutöver har licenshavaren den 11 november 2019 meddelat företaget att han, under år 2019, hade sålt sin bostadsfastighet och köpt en ny fastighet men att han inte velat ta upp några krediter i företaget, utan vänt sig till ett annat institut, eftersom en kreditupplysning skulle ge företaget information om att han hade startat det nämnda bolaget.

Företagets slutsats är att licenshavaren under minst ett års tid före uppsägningen planerat och förberett sin konkurrerande verksamhet och dessutom aktivt undanhållit denna information från företaget, bl.a. genom att osant intyga att han inte innehade några uppdrag eller bisysslor vid sidan om sin anställning i företaget.

Illojalt beteende/konkurrerande verksamhet

I början av november 2019 kontaktade licenshavaren inlåningskunder i företaget från sin e-post i företaget och informerade om sin e-postadress till det egna bolaget. – Företaget har från en större inlåningskund fått en e-postkonversation mellan kunden och licenshavaren. Kunden har fått e-post från licenshavaren ”undertecknat” i egenskap av dennes nya roll i det egna bolaget. Det meddelande licenshavaren skickat är ett direkt svar på en frågeställning som kunden haft i ett specifikt ärende och som kunden skickade till licenshavarens e-postadress i företaget. Det är företagets uppfattning att licenshavaren har vidarebefordrat kundens e-postmeddelande till sin nya e-postadress. I licenshavarens e-postmeddelande informerar han även kunden om att han kommer att jobba med investeringsrådgivning i sitt nya bolag och nämner en del frustration över de regler som företaget har kring investeringsrådgivning. Agerandet innebär enligt företagets uppfattning underförstått att han gärna vill ha kunderna som kunder i sin nya verksamhet och lämna råd till dem. Detta är illojalt och i strid med företagets regler.

Handel med aktier utan uppdrag och bristande dokumentation

I mars 2019 lade licenshavaren en köporder för en kunds räkning avseende 1 400 aktier i ett börsnoterat bolag för ett sammanlagt värde om ca 250 000 kr. Det finns ingen dokumentation avseende rådgivning kring köpet i det befintliga systemstödet. Det finns inte heller något dokumenterat uppdrag eller godkännande från kunden. Att underlåta att dokumentera rådgivning och uppdrag strider mot företagets regler. Företaget bedriver inte diskretionär förvaltning. I det aktuella fallet har kunden lämnat klagomål på licenshavarens hantering av köpet och i anledning därav sedermera valt att lämna företaget.

Licenshavaren har genom sitt ombud anfört i huvudsak följande:

Otillåten bisyssla

Han har under sin anställningstid påbörjat förberedelser kring sin kommande verksamhet. Detta innebär dock inte att han har ägnat sig åt en anmälningspliktig bisyssla då det under anställningstiden varken har funnits några kunduppdrag eller bedrivits någon verksamhet i det bolag som han registrerat. Han har inte farit med osanning när han har intygat att han inte har haft några uppdrag vid sidan av sin anställning. Det framgår av hans bolags årsredovisning för 2018–19 att bolagets verksamhet har varit vilande och av utdrag från näringslivsregistret framgår att bolaget blivit anknutet ombud till det nämnda värdepappersbolaget först i december 2019. Han har förhållit sig passiv i samtliga avseenden vad gäller den tilltänkta verksamheten.

Det är riktigt att han har valt ett annat kreditinstitut inför köpet av en ny fastighet. Anledningen till det var att en ansökan om kredit hos företaget hade inneburit en insyn i hans privatekonomi och privatliv. Företaget är relativt litet och hans ansökan skulle ha hanterats av en kollega för att sedan involvera ett flertal andra personer på företaget. Eftersom han kunde få ett jämförbart erbjudande från ett annat kreditinstitut valde han att ta krediten där. Han har inget minne av att han själv skulle ha uppgett de skäl som företaget anför för valet av kreditinstitut. Han minns dock det aktuella mötet som påfrestande och ångestladdat.

Illojalt beteende/konkurrerande verksamhet

Det stämmer att han mot slutet av sin anställning skickat ett e-postmeddelande från en annan adress än den han haft som anställd i företaget. Han hade arbetat med kunden i fråga under en inte obetydlig tid och han ville informera om att han skulle avsluta sin anställning i företaget. Han hade inte för avsikt att värva kunden utan endast att avsluta ett pågående ärende. Han är medveten om att kommunikationen från hans egen e-postadress inte borde ha skett på det sätt som har gjorts, av både sekretess- och dokumentationsskäl. Han är också medveten om att kunden tillhör företaget och att hans sätt att formulera sig kan ha uppfattats som företaget menar.

Handel med aktier utan uppdrag och bristande dokumentation

Han vitsordar att han har utfört transaktionen i fråga men inte att det inte har funnits ett uppdrag från kunden. I ett e-postmeddelande till kunden beskrev han den transaktion han avsåg att göra och efterfrågade accept. Detta är i enlighet med företagets rutiner. I ett e-postmeddelande senare samma dag skrev han "Tack" till kunden. Detta e-postmeddelande kan av flera skäl framstå som otydligt, särskilt då det inte framgår vad han tackar för. Otydligheten bekräftas även av kunden, som inte förstår vad han har svarat på. Det kan emellertid noteras att kunden inte på något sätt påstår att det inte funnits mandat att utföra den föreslagna transaktionen. Det kan vidare konstateras att han fortsatte att arbeta för kunden i närmare åtta månader efter transaktionen, men att kunden inte vid något tillfälle yttrat missnöje över händelsen. Han är dock medveten om att det finns ett problem med att det inte på ett otvetydigt sätt har dokumenterats att ett uppdrag har förelegat. Han är medveten om att dokumentationen och tillvägagångssättet i detta fall är under all kritik och förstår allvaret av sitt misstag.

Han har inte på något sätt skadat, eller haft uppsåt att skada företaget eller företagets kunder.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Disciplinnämnden gör följande bedömning.

Syftet med reglerna om anställdas bisysslor är att arbetsgivaren ska kunna hantera de intressekonflikter och de konkurrens- och förtroende frågor som kan uppkomma på grund av anställdas verksamhet utanför anställningen. En bisyssla måste därför, som framgår av företagets Policy, vara förenlig med medarbetarens arbete i företaget och inte inkräkta på medarbetarens förmåga att sköta sina förpliktelser i företaget. Företagets regler grundar sig på bl.a. lag och Svenska Fondhandlareföreningens vägledning till etiska riktlinjer i värdepappersinstitut. Det står klart att ett uppdrag som styrelseledamot och verkställande direktör i ett bolag som bedriver en direkt med företaget konkurrerande verksamhet – orderförmedling och investeringsrådgivning – kräver företagets godkännande.

I detta fall har licenshavaren inte avsett att bedriva verksamhet i sitt bolag samtidigt som han var anställd i företaget. De förberedande åtgärder som han har vidtagit för att bilda och registrera bolaget, vilket i sig innefattar att utse verkställande direktör och styrelse, kan inte i sig betraktas som en bisyssla i den mening som avses med ovan nämnda regler. Detta förutsätter dock att inga åtgärder, t.ex. kundkontakt, vidtas innan anställningen har upphört. Licenshavaren har emellertid, i vart fall vid den e-postkonversation från bolagets adress med en av kunderna, rörande kundens ärende i företaget lämnat en beskrivning av verksamheten i sitt nya bolag. Detta får anses innefatta en överträdelse av reglerna om bisysslor.

När det gäller köpet av aktier är det klarlagt att detta inte har dokumenterats på rätt sätt. Detta har utsatt företaget för risk, dels i förhållande till efterlevnaden av dokumentationskraven i sig, dels i förhållande till kunden. Det framgår inte entydigt om det klagomål kunden har framfört rör förekomsten av ett uppdrag eller inte, men den bristande dokumentationen har i vart fall försvårat företagets möjligheter att hantera klagomålet.

Reglerna om bisysslor och dokumentation har stor betydelse för allmänhetens förtroende för arbetsgivarens verksamhet. När det gäller bisysslan rör det sig dock om en verksamhet som licenshavaren skulle bedriva efter det att anställningen avslutats och vad gäller dokumentationen är det fråga om en enstaka händelse. Påföljden kan därför i detta fall, som utskottet har föreslagit, bestämmas till en erinran.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, bolagsjuristen Mats Beckman, direktören Carl-Johan Högbom, direktören Kajsa Lindståhl och f.d. chefsjuristen Jan Persson.